

605

EDICT
VAN DEN
KEYZER ENDE KONING,

Raekende de Seminarien.

Van den 14 Augusti 1789.

JOSEPHUS by de gratie Gods, Rooms Keyzer, altyd vermeerder des Ryks; Koning van Duytsland, van Jerusaleem, van Hongariën, van Bohemen, van Dalmatien, van Croatien, van Sclavonien, van Galicz ende van Lodomerie; Aerts-Hertog van Oostenryk; Hertog van Loreynen ende van Bar, van Bourgondien, van Lothryk, van Brabant, van Limbourg, van Luxembourg, van Guelder, van Milaenen, van Styrien, van Carinthien, van Carniolen, van Mantua, van Parme ende Plaisance, van Guastalle, van Wirtemberg, van hoog ende neder Silesien, van Ofviecz ende van Zator; grooten Hertog van Toscaenen; Hertog van Calabre, van Montferrat, van Teschen in Silesien, &c. Grooten Prins van Transilvanien; Prins van Suaben ende van Charleville; Mark-Grave van 't Heylig Rooms Ryk; van Burgau, van Moravien, van hoog en neder Lusacien, van Pont-à-Mousson ende Nomeny; Grave van Habsbourg, van Vlaenderen, van Arthois, van Tyrol, van Henegauw, van Naemen, van Ferette, van Kybourg, van Gorice ende van Gradisca, van Provence, van Vaudemont, van Blamont, van Zutphen, van Saarwerden, van Salm ende van Falckenstein &c.; Land-Grave van Alsacien; Heere van de Marche van Esclavonien, van Port-Naon, van Salins ende van Mechelen &c. &c. Wy hebben, by ons Edict van 16 October 1786, opgerecht een Seminarie generael binnen de Stad Loven, tot stichting van eene zedelyke ende gelykformige leeringe voor alle die van onse Onderdaenen, die hun souden willen bereyden tot het heylig Ministerie; Wy hebben in dese oprechtinge geen ander oogwit gehad als onse Nederlandsche Volkeren te verskeren het geestelyk ende weirelyk welzyn, met hun te willen besorgen verlichte ende medeleydende Herders, volmaekt in alle wetenschappen ende geoeffent in alle deugden, noodsaekelyk om in alle uytgestrektheyt te vervullen de pligten van dit hoogbelangende Ministerie; Wy hebben niet tegenstaende met droefheyd gesien, dat het meestendeel van de Natie op dit point (gelyk op soo vele verscheide andere) niet heeft erkent onse heylsaeme insigten, sig laetende persuaderen dat de oprechtinge van eene eenige schole van Theologie in het geseyd Semi-

narie, soude voor oogwit gehad hebben in-te-dringen eene nieuwe leeringe strydig aen die van onse H. Religie, in den tyde nogtans, dat het waer insicht niet anders en was als het erstellen in haeren vollen glans de waerachtige grond-regels van onse H. Religie: in dese gesteltenisse van saeke, ende acht genomen op het ongelukkig vooroordeel, het welk bynaer alle de geesten heeft overmeestert tegens de geseyde oprechtinge, streyd het tegen ons vaderlyk hert te willen dwingen de consciëntie van onse getrouwe Onderdaenen, welkers rust ende geluk de voornaemste voorwerpsels zyn van onse forge, ende aen de welke te doen de aldergrootste sacrificie, ons noyt niets sal kosten; willende by gevolge volkomentlyk doen ophouden den minsten ichyn van onruste op soo een gewichtig point, als is het gene van de Religie, soo hebben Wy, by advies van onsen Koninglyken Raede van het Gouvernement, goed gevonden te substitueren, gelyk Wy substitueren by dese tegenwoordige aen de dispositien van ons voorschreven Edict van 16 October 1786 de Pointen ende Artikelen die volgen.

I.

Het sal aen de Bisschoppen vry staen in hunne Bisschoppelyke Seminarien, opgeregt in onse Dominatie, te leeren ofte te doen leeren de Theologie aen die van onse Onderdaenen onderhoorig aen hunne Diocese, die sullen woonen in de Seminarien, ofte de selve te senden in het Seminarie general van Loven, tot de studie van die wetenschap.

II.

Wy verbieden niet-te-min wel expresselyk soo aen de Professores van de Universyt, als aen die van de Bisschoppelyke Seminarien te leeren eenige voorstellingen ofte grond-regels tegenstrydig aen onse regten, hoogheden ende Souvereiniteyt, aen de regten van onse Vassallen en Onderdaenen, aen de gebruyken van den Lande, ende aen de Vryheden der Nederlandsche Kerke, op pene van vervolgt te worden soo het sal behooren; belastende onse Fiscalen daer op scherplyk te letten ende te doen letten, binnen hunne respectieue resor-ten, ende met alle strengheyd te vervolgen de gene hier tegens sullen komen te mildoen.

III.

Alle leeringe soo van Philosophie als Theologie sal gesupprimeert blyven in de Abdye ende in alle ende igelycke Conventen; ende wat aengaet de Theologie, de Bisschoppen sullen binnen hunne Seminarien mogen aanveerden de jonge Religieusen van hunne respectieue Diocesen, soo nogtans dat die de welke niet en sullen gaen in de Bisschoppelyke Seminarien, hunnen cours van Theologie sullen moeten doen tot Loven.

IV.

Wy laeten nogtans toe aen de Religieusen van de Biddende Orders sig bevindende binnen de Bisschoppelyke Steden, te frequenteren de lessen van Theologie in de Bisschoppelyke Seminarien.

V.

Wy verklaeren inhabel alle onse Onderdaenen soo seculiere als reguliere tot het ontfangen der Orders, ende alvolgens van te genieten eenig beneficie hoedaenig het zy in de Landen van onse Dominatie, ten zy sy hebben voltrokken eenen gereguleerden cours van

Theologie, 't zy binnen de Univerfiteyt, 't zy binnen een Biffchoppelyk Seminarie onder onfe gehoorfaemheyd.

V I.

Het Seminarie generael fal in weefen blyven voor alle die van onfe Onderdaenen, de welke fullen willen Studeren de Theologie in d'Univerfiteyt; allen 't gene by den V. Artikel van ons Edict van 16 October 1786 is vaft-geftelt, opfigtelyk de Borsen gefondeert tot de studie van Theologie, fal blyven ftandt grypen, alleenelyk uytgenomen de Fondatien gemaakt ten voordeele der gene, die ftuderen de Theologie in de Biffchoppelyke Seminarien.

V I I.

Gemerkt met de fchikkinge van ons tegenwoordig Edict, de reden die ons hadde bewoogen doen op-te-houden het uytwerkfel der Privilegien van Nominatien van de Univerfiteyt, als mede de gene van de faculteyt der Arten, komen te celferen, ende dat door de fchikkinge de welke Wy hebben gedraegen opfigtelyk de exemptien van de ordinaire Jurifdictien der Biffchoppen, Wy geentfints hebben verftaen te derogeren aen de Privilegien van exemptien geaccordeert aen de Univerfiteyt van Loven, hebben Wy herroepen gelyk Wy herroepen by defen, den V. Artikel van ons Edict van den 24 November 1783: willende ende ordonnerende dienfvolgens dat de gefeyde Privilegien van Nominatie fullen hebben hun vollen ende volkomen uytwerkfel, op den voet gelyk de felve zyn geplaceteert geweest door onfe voorfaeten, ende conformentlyk aen de Ordonnantien ende Decreten dien aengaende geemaneert.

V I I I.

By middel van de fchikkingen, begrepen in dit tegenwoordig Edict, komt volkomentlyk te celferen het gene van 16 Octobris 1786, voor foo veel het in dit tegenwoordig niet uytdukkelyk is geconfirmeert.

Ontbieden daeromme ende bevelen aen onfe feer lieve ende getrouwe die Prefident ende Luyden van onfen grooten Raede; Cancelier ende Luyden van onfen Raede van Guelder; Prefident ende Luyden van onfen Raede van Vlaenderen; grooten Bailliu, Prefident ende Luyden van onfen Raede van Henegouw; Gouverneur, Prefident ende Luyden van onfen Raede van Naemen; Prefident, grooten Bailliu ende Luyden van onfen Raede van Doornik en het Doorniksche; Schouteth van Mechelen, ende aen alle andere onfe Jufticieren, Officieren ende Onderdaenen die het aengaen mag, te onderhouden ende nauwkeuriglyk te doen onderhouden ons tegenwoordig Edict, *Want Ons alfoo gelieft.* Des r'oirkonden hebben Wy aen defe tegenwoordige doen hangen onfen grooten Segel. Gegeven in Onfe Stad Bruffel den 14.ten dag der maend Augufti, in 't jaer Ons Heere 1789, ende van Onfe Ryken, te weten: van het Rooms Kyfer-ryk het 26.te, van Hongarijen ende Bohemen het 9.te, was geparapheert *Tr. Vt.* leeger ftont: *By den Keyfer ende Koning* in fynen Raede, geteekent *J. De Maleck*, ende den grooen Segel van *Syne Majesteit*, gedrukt in rooden Walfche, daer onder uythangende in dobbelen fteert van Parkement.

T O T B R U S S E L,

By *Pauwels*, Drukker van *Syne Majesteit*, op de groote Merkt.

Prys: eenen Stuyver.
